



แถลงการณ์คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.)

เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรเร่งพิจารณาร่างกฎหมายป้องกันและปราบปรามการทรมาน และการกระทำให้นुकคลสูญหายให้ออกมาใช้บังคับได้โดยเร็ว

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ให้ความสำคัญต่อร่างกฎหมายว่าด้วยป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นुकคลสูญหายเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากการกระทำทรมานและการกระทำให้นुकคลสูญหายเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรงที่สมควรได้รับการลงโทษตามกฎหมาย ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 28 ได้บัญญัติรับรองและคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย ห้ามมิให้กระทำการทรมาน ทารุณกรรม หรือการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรม

อีกทั้งเป็นการสมควรที่ประเทศไทยจะต้องมีกฎหมายให้สอดคล้องกับอนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการประติบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี (Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment - CAT) ที่ประเทศไทยเป็นภาคีและมีพันธกรณีต้องปฏิบัติตาม มาตั้งแต่ปี 2550 รวมทั้งอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการหายสาบสูญโดยถูกบังคับที่ประเทศไทยได้ลงนามไว้

กสม. ได้เสนอความเห็นและข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีและวุฒิสภา เพื่อสนับสนุนและผลักดันการตรากฎหมายออกมามีใช้บังคับโดยเร็ว โดยได้ติดตามเรื่องนี้มาโดยตลอด ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ที่จะเห็นด้วยกับการแก้ไขของวุฒิสภาหรือไม่ หากไม่เห็นด้วยต้องตั้งคณะกรรมการร่วมกันระหว่าง สส. และ สว. และหากไม่สามารถพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในอายุของสภาชุดนี้ ร่างกฎหมายจะต้องตกไปและจะต้องเริ่มกระบวนการใหม่ ซึ่งจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายล่าช้า และไม่สามารถคาดหมายได้ว่าจะดำเนินการตรากฎหมายออกมามีใช้บังคับได้เมื่อใด

ทั้งนี้ ร่างกฎหมายดังกล่าวได้กำหนดให้มีกระบวนการ ขั้นตอน และกลไกที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องดำเนินการเพื่อป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นुकคลสูญหาย สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญและอนุสัญญาระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคีและมีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตามในระดับหนึ่งแล้ว เช่น ห้ามนำพฤติกรรมพิเศษใด ๆ มาอ้างเพื่อให้การกระทำความผิดเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมาย ให้มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นुकคลสูญหาย ให้มีการบันทึกภาพและเสียงขณะจับและควบคุมหรือปล่อยตัวบุคคล ให้มีการบันทึกข้อมูลสภาพร่างกายและจิตใจของผู้ถูกควบคุมก่อนถูกควบคุมและก่อนปล่อยตัว ให้พนักงานฝ่ายปกครอง พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ และพนักงานอัยการ ร่วมเป็นพนักงานสอบสวน และให้ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบมีเขตอำนาจในการพิจารณาคดี เป็นต้น

แม้สาระสำคัญบางประการถูกตัดออกไป เช่น ผู้เสียหายหรือผู้แทนผู้เสียหายในคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทรมาน และการห้ามมิให้โทษกรรมผู้กระทำความผิด แต่ กสม. เห็นด้วยและสนับสนุนให้มีกฎหมายดังกล่าวออกมาใช้บังคับโดยเร็ว และขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาโดยคำนึงถึงความเร่งด่วนในการตรากฎหมายฉบับนี้ ทั้งนี้ เพื่อป้องกันมิให้มีประชาชนรายใดต้องได้รับผลกระทบจากการกระทำความผิดและการบังคับให้สูญหาย ซึ่งถือเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานอย่างร้ายแรงได้อีก

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

24 สิงหาคม 2565